

D/168/00.04.01.02/2025

Kunnanhallitus 16.6.2025 § 152

Lausunto Fingridin voimajohtohankkeen Juurikkaperä (Multia) – Toivila (Jämsä) 400 + 110 kV ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta

Keski-Suomen ELY-keskus varaa Multian kunnan kaavoitukselle mahdollisuuden antaa lausunto ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta (YVA-ohjelma), joka koskee Fingrid Oyj:n Juurikkaperä (Multia) – Toivila (Jämsä) 400+110 kilovoltin voimajohtohanketta. Lausunto tulee toimittaa viimeistään 31.7.2025.

Ympäristövaikutusten arviointiohjelma, hankkeen kuvaus

Suunnitellun voimajohtoreitin pituus on noin 100 kilometriä, josta Uuraisille sijoittuu 3,3 km. Tarkasteltava voimajohtoreitti sijoittuu Multian, Uuraisten ja Petäjäveden kuntien sekä Keruun, Jämsän ja Mänttä-Vilppulan kaupunkien alueella. Voimajohto sijoittuu pääosin nykyisten voimajohtojen yhteyteen. Asutusta ja vesistöjä kiertävissä teknisissä vaihtoehdoissa voimajohto sijoittuu lyhyelti uuteen maastokäytävään.

Juurikkaperän ja Toivilan välinen voimajohtoyhteys on tärkeä osa tulevaisuuden puhdasta sähköjärjestelmää. Hanke tarvitaan kantaverkolle asetetun käyttövarmuusvaatimuksen turvaamiseksi sähkönsiirtotarpeiden kasvaessa. Energia murros ja vihreä siirtymä aiheuttavat merkittäviä muutostarpeita kantaverkolle. Hankkeen toteuttamatta jättäminen ei ole mahdollista, koska sähkönsiirtoa ei voida tulevaisuudessa hoitaa nykyisellä kantaverkolla ja jo päätetyillä verkkoinvestoinneilla ilman haitallisia siirtokapasiteettirajoituksia tai vaarantamatta käyttövarmuutta.

Alustavan aikataulun mukaan voimajohdon rakentamisen edellyttämät maastotutkimukset ja yleissuunnittelu tehdään vuosina 2026–2027. Hankkeen rakentamisen arvioidaan tapahtuvan vuosina 2028–2030.

Ympäristövaikutusten arviointiohjelman aineisto on luettavissa verkossa <https://www.ymparisto.fi/fi/osallistu-ja-vaikuta/ymparistovaikutusten-arviointi/juurikkaperä-multia-toivila-jämsä-400110-kilovoltin-voimajohtohanke-fingrid#contact-information>

Yleisötilaisuudet

Hankkeen yleisötilaisuudet pidetään Petäjävedellä, Auditorio Miilussa 16.6.2025 (Miilutie 4, 41900 Petäjävesi) ja Jämsässä, Jokivarren puukoululla 17.6.2025 (Kelhänkatu 8B, 42100 Jämsä). Yleisötilaisuuksissa ovet aukeavat klo 17.30, jolloin on mahdollisuus tutustua hankkeeseen ja keskustella Fingridin edustajien kanssa. Varsinainen yleisötilaisuus alkaa klo 18 ja päättyy klo 20.

Ympäristövaikutusten arviointimenettely (YVA)

Ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain (252/2017) tavoitteena on edistää ympäristövaikutusten arviointia ja arvioinnin yhtenäistä huomioon ottamista suunnittelussa ja päätöksenteossa sekä lisätä kaikkien tiedonsaantia ja osallistumismahdollisuuksia. YVA ei ole lupamenettely eikä sen pohjalta anneta päätöksiä. YVA tuottaa lisätietoa kansalaisille suunnitellusta hankkeesta, hankkeesta vastaavalle ympäristön kannalta sopivimman vaihtoehdon valitsemiseksi ja viranomaiselle sen arvioimiseksi, täytäkö hanke luvan myöntämisen edellytykset ja millaisin ehdoin lupa voidaan myöntää.

Ympäristövaikutusten arviointimenettely on kaksivaiheinen prosessi, joka muodostuu arviointiohjelma- ja arviointiselostusvaiheesta. Molemmissa vaiheissa osalliset voivat esittää mielipiteitään hankkeesta ja yhteysviranomaisen pyytää lausuntoja tarpeelliseksi katsomiltaan tahoilta.

Arviointiohjelman tulee sisältää tarvittavat tiedot hankkeesta ja sen kohtuullisista vaihtoehtoista, kuvaus ympäristön nykytilasta, ehdotus arvioitavista ympäristövaikutuksista ja niiden selvittämisestä sekä suunnitelma arviointimenettelyn järjestämisestä. *Arviointiselostuksessa* esitetään tiedot hankkeesta ja sen vaihtoehtoista sekä yhtenäinen arvio niiden todennäköisesti merkittävistä ympäristövaikutuksista. *Perustellussa päätelmässä* yhteysviranomaisen tarkistaa ympäristövaikutusten arviointiselostuksen riittävyyden ja laadun ja laatii tämän jälkeen perustellun päätelmänsä hankkeen merkittävistä ympäristövaikutuksista.

Voimajohtoreitti

Reittiosuudella A-B eli Juurikkaperä (Multia) – Petäjävesi (31,7 km) voimajohto rakennetaan nykyisen Elenia Verkko Oyj:n 110 kilovoltin voimajohdon paikalle sekä nykyisen 400 kilovoltin voimajohdon Petäjävesi-Pysäysperä rinnalle. Voimajohdon sijoituessa purettavan voimajohdon paikalle johtoalueen laajennus on pinta-alallisesti vähäinen ollen koko osuudella noin 9,4 hehtaaria. Johtoalue levenee nykyiseen nähden noin 3 metriä voimajohtoalueen länsipuolelta. Johtoalueen kokonaisleveys on noin 96 metriä.

Asutus ja kaavoitus

Uuraisilla alle 100 metrin etäisyydellä voimalinjasta olevia asuinrakennuksia on 2 ja alle 300 metrin etäisyydellä 4. Uuraisilla johtoreitin alueelle ei sijoitu kaavoitettuja alueita.

Maisema ja kulttuuriympäristö

Voimajohto sijoittuu pääosin metsäiseen maastoon, mutta ylittää myös suhteellisen pienialaisia vesistöjä ja avoimia peltojaksoja. Suot ovat pääosin ojitettuja. Maasto ei ole erityisen selkeästi suuntautunutta, vaan sitä leimaa vaihtelevat korkeussuhteet ja piirteet. Alavimmat maastot sijoittuvat voimajohtoreitin eteläosiin.

Luonnonympäristö

Osuudella *Juurikkaperä-Petäjävesi* vallitsevat tuoreet ja kuivahkot kankaat. Vallitseva luontotyyppi on puolukkatyyppin kuivahko kangas, joskin mustikkatyyppin tuoreet kankaat ovat myös yleisiä. Puusto on osuudella mäntyvaltaista, valtaosin nuorta tai varttuvaa. Metsät ovat iältään vallitsevasti alle 45-vuotiaita, varttuneempaa puustoa esiintyy varsin vähän ja yli 80-vuotiaita metsiköitä esiintyy vain satunnaisina, pieniä laikkuina. Satunnaiset turvemaat ovat lähes poikkeuksetta ojitettu.

Voimajohtoreitin metsäalueilla esiintyy maastohavaintojen perusteella seudulle tyypillistä ja tavanomaista lajistoa, kuten hirvieläimiä ja pikkunisäkkäitä. Voimajohtoreiteilla on mahdollista lepakoiden, erityisesti pohjanlepakon, esiintyminen. Havaintojen perusteella johtoreitillä ei sijaitse tyypillisiä lepakoiden suosimia kolopuuympäristöjä eikä rakennuksia, joten varsinaiselle lepakkoselvitykselle ei ole tarvetta.

Saukon ja majavan esiintyminen voimajohtoreittien kanssa risteävissä virtavesissä on mahdollista. Tarkemman sauko- tai majavaselvityksen laatimiselle ei katsota olevan tarvetta, koska voimajohtorakenteita ei sijoiteta lajien lisääntymispaikoiksi soveltuviin vesistöihin.

EU:n luontodirektiivin liitteessä IV (a) luetelluista suurpedoista voimajohtoreitin alueella esiintyy aika ajoin karhuja, susia ja ilveksiä. Voimajohtoreitti ei sijoitu metsäpeurojen talvilaidunalueelle eikä vaellusreiteille.

Viitasammakko on luontodirektiivin liitteen IV(a) laji, joka on viimeisimmässä uhanalaisuusluokituksessa luokiteltu elinvoimaiseksi. Laji elää kosteissa elinympäristöissä ja se on hyvin paikkauskollinen. Varsinaiselle viitasammakkoselvityksen laatimiselle ei katsota olevan tarvetta, koska voimajohtorakenteita ei sijoiteta lajin lisääntymispaikoiksi soveltuviin kosteikkoihin. Lajille potentiaaliset ympäristöt rajataan maastossa, jotta näihin kohdistuvat muutokset voidaan välttää.

Liito-orava on luontodirektiivin liitteen IV (a) laji ja viimeisimmässä uhanalaisuusluokituksessa luokiteltu vaarantuneeksi (VU). Liito-orava vaatii lisääntymisalueeltaan tiettyjä olosuhteita, joista keskeisiä ovat pesimiseen soveltuvat kolopuut tai pöntöt sekä riittävän laaja ravinnon hankintaan soveltuva ympäristö. YVA-menettelyn yhteydessä tehdään liito-oravakartoitus, jossa kartoitetaan lajille ominaisiksi määritellyt metsiköt. Johtoreitin tuntumasta on tiedossa kaksi liito-oravahavaintoa, joiden lisäksi maastokartoituksissa 2025 tehtiin jätöshavaintoja kahdelta paikalta. Lajille potentiaalisia ympäristöjä on verraten vähän mäntyvaltaisuudesta johtuen.

Voimajohtoreitin läheisyyteen ei sijoitu kansainvälisesti (IBA) tai kansallisesti (FINIBA) tärkeitä linnustoalueita. Maakunnallisesti tärkeitä lintualueita (MAALI) on johtoreitin läheisyydessä alle kahden kilometrin etäisyydellä kaksi: Hetejärvet Petäjävedellä ja Mäntänvuori Mänttä-Vilppulassa.

Itse voimajohtoreitille ei sijoitu yhtään yksityis- tai valtion mailla olevaa suojelualuetta. Voimajohtoreitin tuntumassa (alle 1 000 metriä) on Petäjävedellä kaksi yksityismaiden suojelualuetta: Jänis ja Vanhan kuusikon luonnonsuojelualue. Voimajohtoreitille ei sijoitu Natura 2000 -alueita. Sen läheisyydessä (alle kaksi kilometriä) on kolme Natura 2000 -aluetta, joista yksi on SAC/SPA-alue ja kaksi on SAC-aluetta.

Liitteet

Liite 1	Lausuntopyyntö
Liite 2	Suunnitelmakartta, Uurainen

Valmistelija/lisätietoja: aluearkkitehti Päivi Muhonen, p. 044 459 8434

Kunnanjohtajan ehdotus: Uuraisten kunnanhallitus päättää antaa Fingrid Oyj:n Juurikkaperä (Multia) – Toivila (Jämsä) 400+110 kilovoltin voimajohtohankeen ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta seuraavan lausunnon:

Juurikkaperä (Multia) – Toivila (Jämsä) 400 + 110 kilovoltin voimajohtohanke on yleishyödyllinen hanke, joka turvaa tulevaisuuden puhdasta sähköjärjestelmää. Välillä Juurikkaperä – Petäjävesi voimajohto sijoittuu olemassa olevaan voimajohtokäytävään siten, että se levenee kolme metriä. Uuraisilla voimajohdon läheisyydessä (alle 100 metriä) sijaitsee kaksi asuinrakennusta. Voimajohtokäytävän leveneminen on kuitenkin niin pieni, että se ei todennäköisesti aiheuta merkittävää haittaa asukkaille.

Arviointiohjelmassa on esitelty hyvin voimajohtohanketta ja suunnitelmaa tarvittavista selvityksistä ja arviointimenettelyn järjestämisestä. Uuraisten kunnan osalta tiedot on esitetty arviointiohjelmassa kattavasti eikä kunnalla ole niihin lisättävää.

Arviointiohjelman s. 107 on kerrottu, että Vekurin kuvauspiste sijaitsee Uuraisilla, mutta tosiasiassa Vekuri sijaitsee Jämsänkoskella.

Päätös: Hyväksyttiin yksimielisesti.

Toimenpiteet: